

Die Original Apfelstrudel Oberkraiener

De oorsprong van Die Original Apfelstrudel Oberkraiener ligt in het plaatsje Appeltern, in het land van Maas en Waal, eind jaren tachtig. Oberkraienerformatie Die Hub'n Bub'n uit Amby-Maastricht was in Appeltern te gast op de Midwinter Tiroleravond van Die Kannenmarkter Musikanten en dit inspireerde enkele muzikanten van Die Kannenmarkter Musikanten, onderdeel van de plaatselijke muziekvereniging, Prins Willem-Alexander, om ook zo'n formatie te starten. Dit gebeurde onder de naam Mutti's Originaler Apfelstrudel Oberkraiener. De naam was een knipoog naar alle Egerländer kapellen die zich in die tijd allemaal Original noemden, Apfelstrudel de link met Appeltern en Mutti's simpelweg omdat de meeste muzikanten nog thuis bij hun moeder woonden. Dat gold ook voor trompettist Werner Konings, mijn gesprekspartner tijdens dit interview. De groep maakte enkele jaren vrolijke Oberkraienermuziek, maar stopte ermee toen de muzikanten gingen studeren en door het hele land verspreid gingen wonen. In 2017 bestond Muziekvereniging Prins Willem-Alexander 50 jaar en dat leek Werner een mooie aangelegenheid voor een reünie-concert. Het is niet bij dit reünie concert gebleven, inmiddels treden Die Original Apfelstrudel Oberkraiener al drie jaar op.

Naast Werner bestaat de groep uit Susan Geurts-Groen (Steirische Harmonika), Suzan Mulder (klarinet), Marcelino Arconada (gitaar) en Pieter Janssen (tuba). Werner is tevens Flügelhornist bij Die Reifholzkapelle uit Boven-Leeuwen. Ook was hij trompettist van Die Kannenmarkter Musikanten uit Appeltern die helaas in 2014 gestopt zijn. Werner is afgestudeerd als bouwkundig ingenieur en is momenteel werkzaam als beleidsadviseur Wonen bij de gemeente Culemborg.

Werner, jij bent zowel bekend met de Böhmsche blaasmuziek als Oberkraienermuziek. Hoe zou jij de ontwikkeling van de blaasmuziek in Nederland omschrijven, vanaf eind jaren tachtig tot nu?

"In 2017 bestond onze muziekvereniging, Prins Willem-Alexander, 50 jaar. Speciaal voor die gelegenheid heb ik een jubileumboek geschreven. In die vijftig jaar, vanaf 1967, is er uiteraard veel gebeurd, met o.a. ook de oprichting van Egerländerkapel Die Kannenmarkter Musikanten in 1979. Helaas is de kapel enkele jaren geleden gestopt. De afschaffing van subsidies voor muziekonderwijs bij verenigingen, eind jaren tachtig, heeft in mijn ogen gezorgd voor een wezenlijke verandering. Tot die tijd werden de muziekopleidingen bij onze vereniging verzorgd. Opeens moesten de kinderen naar de muziekschool en het spreekt voor zich dat zij daardoor ook veel sneller in contact kwamen met andere instrumenten zoals piano, gitaar, keyboard enzovoorts. Het gevolg was dat meer dan 90% van de kinderen koos voor een ander instrument dan de 'traditionele' blaasmuziek-instrumenten, de populaire popmuziek dan de blaasmuziek. Alleen de kinderen van de muzikanten die al lid waren van de muziekvereniging konden nog enigszins warm gemaakt worden voor de blaasmuziek. Kort gezegd: de vereniging bereikte alleen nog maar kinderen waarvan de ouders al een grote binding met onze muziekvereniging hadden. De instroom was vanaf dat moment, eind jaren tachtig, begin jaren negentig, een stuk lager. En daarmee begon ook de vergrijzing. Daarnaast zijn ook de tijden veranderd. Het sociale leven is een stuk drukker geworden, iedereen rent van hot naar her en iedereen 'moet' iets. Je kunt je daarnaast op allerlei manieren amuseren. Anno 2020 is het jonge publiek niet meer zomaar geïnteresseerd om twee of

drie uur lang uitsluitend naar volksmuziek te luisteren. Daarvoor is Egerländermuziek wellicht te specifiek."

Wat mist het jonge publiek precies? Kun je dat nader toelichten?

"Het jongere publiek mist een aanpak die méér van deze tijd is en wil een andere vorm van gezelligheid en saamhorigheid. Het publiek wenst een diversiteit en niet veel van hetzelfde. Blaaskapellen gaan vaak ervan uit dat zij het middelpunt vormen tijdens een evenement, maar het is de vraag of dat wel de juiste insteek is. Het publiek van nu is op zoek naar een veel meer allround evenement, waarbij een blaaskapel best ook een rol mag spelen, maar niet te overheersend. Mensen met jonge kinderen zoeken evenementen waarbij hun kinderen ook vermaakt worden, met een spring- of luchtkussen, een braderie, een clown of bijvoorbeeld een goochelaar. Blaaskapellen bieden deze faciliteiten meestal niet. Daarnaast kun je denken aan voldoende en gevarieerde horeca. Goede PR is eveneens uiterst belangrijk. Met een eenvoudige vermelding in de lokale krantjes bereik je het oudere publiek, maar daar houdt het dan ook meestal mee op. Je dient écht conceptmatig te denken, social media in te zetten, noem maar op. 13 oktober jongstleden hebben wij in Appeltern het 2e Apfelstrudelconcert georganiseerd, met als gasten blaaskapel Turnami en de Lingemuzikanten. Daarbij hadden we Apfelstrudel Bockbier, een heerlijk vers gebakken Apfelstrudel met vanillesaus. Een heerlijk nieuw biertje van brouwerij het Uiltje. Via facebook hebben we reclame gemaakt en ook enkele biertjes verloot. Hoe dan ook, het was zo druk dat we stoelen en tafels hebben moeten bijplaatsen. Het succes zit hem dus enerzijds in de gevarieerdheid: Oberkraienermuziek en blaasmuziek, niet te lang, plus anderzijds iets extra's

bieden in de vorm van, in dit geval, Apfelstrudel Bockbier. Dat dubbelbockbier was ik op het spoor gekomen via een stadsbrouwerij uit Zutphen. Het heeft ons feest in elk geval een opvallend tintje gegeven."

Wat kun je als blaaskapel doen om een 'sprong' te maken naar de wensen van het jongere publiek anno 2020?

"Een kant-en-klare formule is er natuurlijk niet. Wel kan ik vertellen wat ik de afgelopen tijd ervaar bij Die Reifholzkapelle, die nog niet zo lang onder leiding staat van Vincent van Lent. Vincent is een nog relatief jonge trompettist, afgestudeerd aan het conservatorium. Hij speelt ook bij Blech Bizzarr en Pater Moeskroen. Vincent weet wat het is om voor een groot en ook jong publiek op te treden en is de uitdaging aangegaan om ook met Die Reifholzkapelle een vertaalslag te maken naar jongere generaties. Dat doet hij door bijvoorbeeld arrangementen te maken van muzieknummers die aanslaan bij jongere mensen. In 2019 hebben we met die Reifholzkapelle gespeeld tijdens een Oktoberfeest in Zeddam. Daar waren ongeveer duizend mensen aanwezig. Tijdens het Oktoberfeest in Afferden hebben we zelfs voor 4.500 mensen gespeeld. Waanzinnig als je erover nadenkt. Er was daar ook een kleine kermis, een après-ski tentje enzovoorts. Daardoor wordt het festijn een groter geheel, waarbij een blaaskapel een onderdeel vormt, maar niet de hoofdmoot. En dat is een wezenlijk verschil met een blaaskapellenmiddag waarbij het publiek uitsluitend 4 uur lang achter elkaar vrijwel dezelfde muziek hoort, en er verder geen andere activiteiten zijn. Tja, dan kan ook ik mij voorstellen dat dat door meniggeen als saai ervaren wordt. Dan haken wellicht zelfs de ouderen af, want vergeet niet dat ook de oudere generatie in het weekend kan kiezen uit heel veel verschillende evenementen.

Een kapel, of welk orkest of band dan ook, dient plezier uit te stralen en over te brengen. Ik zie echter geregeld muzikanten die dat niet uitstralen. Hoe kun je het dan overbrengen? Je moet simpelweg een show neerzetten. Ook hier is geen eenduidige formule voor. Start met iets kleins, leg de teksten van de liedjes op de tafels, zodat de mensen kunnen meezingen. Doe eens een act die totaal niets met Egerländermuziek te maken heeft. Sommige blaaskapellen zijn populair en hebben véél succes, dus..... het kan wel, ook in 2020!

Overigens, een oktoberfeest is niet altijd zaligmakend. Het aantal decibellen is meestal erg groot en de interesse voor de drank is bovengemiddeld. Het publiek heeft lang niet altijd aandacht voor de muziek; dat moet je niet overschatten. Mijn algemene advies is om evenementen te ontwikkelen waarbij meerdere vormen van amusement naast elkaar geboden worden, zonder direct de muziek centraal te stellen. Plaats jezelf niet in het middelpunt, en verzin eens iets aparts. Dat kan werken."

Zijn andere landen verder qua ontwikkeling met volksmuziek?

"Toch wel. In het buitenland worden nog steeds blaasmuzikanten opgeleid, bij verenigingen en conservatoria. In Nederland wordt deze spoeling steeds dunner. We hebben

dan praktisch ook geen formaties zoals bijvoorbeeld Mnozil Brass of da Blechhauf'n, die blaasmuziek met een moderne twist kunnen brengen. Dat soort muziek en acts, gecombineerd met blaasmuziek, hoor je hier zelden. Wat we wél doen is de muziek van deze orkesten omschrijven naar onze eigen bezetting, met als gevolg dat het daarna vaak log gaat klinken. En dan is het vlotte en meer jeugdige karakter meteen weer weg."

Wat kan het publiek verwachten tijdens een optreden van die Original Apfelstrudel Oberkraiener?

"We concentreren ons op de pure Oberkraienermuziek, zoals die algemeen bekend is. Het grootste deel van ons repertoire is afkomstig van drie formaties: natuurlijk Slavko Avsenik, en dan die Alpenoberkraiener en de Grazer Spatzen.

De nummers van Slavko klinken natuurlijk het meest bekend, maar zijn uiteraard wel wat ouder. De muziek van die Alpenoberkraiener klinkt jonger. De Grazer Spatzen staan vervolgens bekend om de iets moderne, iets vlottere muziek." Onze muziek past ideaal bij een Egerländerconcert wanneer je ook iets anders wil laten horen dan Böhmsch of Moravisch. Ook spelen we regelmatig op een Frühshoppen concert. Het feest element is iets waar we nog aan werken, daar hebben we ook zang voor nodig en daar zijn we nog

steeds zoekend naar."

Is er voldoende bladmuziek voor jullie bezetting?

"De meeste uitgeverijen die muziek voor Oberkraienerformaties uitbrachten zijn inmiddels failliet. Bovendien is het zo dat de nieuwe formaties in Slovenië vrijwel alles uit hun hoofd spelen, en daardoor nauwelijks bladmuziek nodig hebben. We schrijven wel eens bands aan om te vragen of ze muziek voor ons hebben en dan krijgen we eens twee partijtjes van een bepaald nummer. Dan moeten we er nog een paar bijschrijven. Daar gaat veel tijd en geld in zitten, maar het lukt."

Hoe kan 't toch dat die Sloveense muzikanten vaak zo ontzettend goed zijn?

"In Slovenië wordt prima muziekonderwijs gegeven, dat begint al als de kinderen naar school gaan. Daarnaast zijn er heel veel beroepsmuzikanten. Het welvaartsniveau in Slovenië is niet vergelijkbaar met ons land. De betere muzikanten proberen zoveel mogelijk optredens te verzorgen en ook daardoor worden ze natuurlijk steeds beter. Ze spelen simpelweg heel vaak. Die muzikanten staan ook bekend om hun gezellige 'Stubenmusik', zoals men dat in Oostenrijk noemt." Daarnaast maakt deze muziek natuurlijk onderdeel uit van de Sloveense cultuur en groeit iedereen er mee op."

vervolg pag. 16

Welke doelstellingen hebben jullie met die Original Apfelstrudel Oberkrai-ner?

"We zijn drie jaar geleden begonnen met de intentie dat we op bijzondere plekken muziek willen maken en op plekken waar we energie van krijgen. Muziek is voor ons allen een hobby en met de drukke schema's proberen we het muziek programma niet al te vol te maken. We hebben wel een zwak voor mensen die hun 70- of 80-jarige verjaardag vierden of een 65-jarig huwelijksfeest vieren. Deze mensen vragen specifiek naar ons en naar onze muziek en genieten dan zo intens dat dit ons ook veel energie geeft. Op die feestjes is zowel jong als oud vertegenwoordigd en dat vinden we hartstikke leuk. En met zijn vijven nemen we natuurlijk niet zo heel veel plek in dus we zijn makkelijk in een feestzaal of café in te passen. We zijn nu circa 3 jaar bezig. De eerste repetitie heeft plaatsgevonden op 13 januari 2017. Omdat onze muziek zo specifiek is het lastig om zomaar een invaller te regelen. Gelukkig kunnen we vanaf onze start rekenen op de steun van de oude Oberkrai-ner formatie Marinka. En Pieter van de Loo en Frans van den Eijnden helpen ons geregeld, nu laatst ook weer met workshop voor onze nieuwe gitarist en klarinettiste. In 2018 hebben we een keer in Groesbeek opgetreden en daar zijn vervolgens 3 optredens uit voortgevloeid. We maken trouwens nog altijd deel uit van Muziekvereniging Prins Willem-Alexander uit Appeltern. Feitelijk is dat een overkoepelende vereniging, waaron-

der diverse muziekgezelschappen vallen, en dat werkt prima. Het is een hechte gemeenschap. Als we een aanvraag krijgen, win ik altijd informatie in over de zaal. De grootte, waar we ons kunnen opstellen, hoe het met de akoestiek gesteld is, in verband met geluidsversterking, enzovoorts. Bij het samenstellen van ons programma houden we rekening met al deze factoren. En we vragen wat de wensen van de organisatie is. Wil men bijvoorbeeld een luisterconcert in het begin en later op de avond vlotte muziek? Door goed voorwerk te doen is het een stuk gemakkelijker een zo succesvol mogelijk repertoire samen te stellen.

Een doel voor de middellange termijn is om ook wat meer feestmuziek te maken in de stijl van de Global Kryner, Oberkrai-ner maar dan in een modern jasje, met bijvoorbeeld ook nummers van bijvoorbeeld Madonna. We willen namelijk toch ook een frisse wind laten waaien. Maar daarvoor zijn we zoal gezegd ook nog opzoek naar zang. In 2020 zullen we waarschijnlijk ook voor de derde keer het Apfelstrudelconcert organiseren, waarschijnlijk in combinatie met enkele gastkapellen. Het is immers al twee jaar een groot succes."

Tot slot, hoe zijn jullie eigenlijk aan de naam 'Die Original Apfelstrudel Oberkrai-ner' gekomen?

"Heel eenvoudig, omdat we 20 jaar geleden al een jeugdformatie hadden met als naam: Mutti's Originaler Apfelstrudel Oberkrai-ner, waar Susan en ikzelf deel van uit maakten en het leek het ons grappig om daarop voort te borduren. Maar aangezien we nu zelf al vader of moeder zijn, hebben we Mutti's er maar vanaf gehaald."

Voor meer informatie over Die Original Apfelstrudel Oberkrai-ner kunt u contact opnemen met Werner Konings, telefoon 06 - 1404 7793 of zie de website www.apfelstrudeloberkrai-ner.nl of <https://www.facebook.com/Apfelstrudeloberkrai-ner>. Tijdens Polkafest Holland in Vledder, op zaterdag 13 juni 2020, zal deze formatie twee optredens van 30 minuten verzorgen. Dat wordt gezellig!

**UITNODIGING VOOR:
CD PRESENTATIE DIE LUSTIGEN BRÜDER**

**ZONDAG 8 MAART
13.00-18.00 UUR
M.M.V. CESTIČKA**

**DE LEEMER HOEF
GESTELSESTRAAT 102
5582 HK WAALRE**

**Zondag 7 juni 2020
Schouwburg Venray**

**KONZERT
ERNST MOSCH**

**Böhmisch Bitte
das Egerländer Erlebnis
onder leiding van
Henri Coppens**

**Aanvang 14:30 uur
Entree 20 euro
Info: rvdidden@planet.nl
tel. 06 - 3603 8691**